

АДАПТИВНИЙ ПІДХІД ДО БЛЕКАУТУ: ПРИРОДНА ЧАСТИНА ЖИТТЄВИХ ТА ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ

Кузнецова В. А.

Миколаївський національний аграрний університет

Раптове занурення суспільства у темряву демонструє вразливість сучасної цивілізації, зумовлену високим рівнем технологічної залежності. Припинення роботи електронних пристроїв та гальмування звичного ритму життєдіяльності засвідчують, що блекаут є не лише технічним явищем, а й індикатором потенційних соціальних та психологічних ризиків. Водночас такі екстремальні умови створюють підґрунтя для критичного переосмислення повсякденних практик та поведінкових моделей. У контексті сучасної реальності, позначеної високим рівнем стресогенності та динамічністю громадських процесів, виникає об'єктивна потреба у підвищенні адаптивності та формуванні гнучких стратегій реагування.

Для гарантованої підтримки неперервності виробничих процесів та збереження якості продукції суб'єктам господарювання необхідно застосовувати комплексні управлінські та технологічні рішення [1, с. 58]. Одним із ключових ризиків є порушення температурного режиму, оскільки тривала відсутність електропостачання призводить до зупинки холодильного та морозильного обладнання, що дестабілізує процеси виробництва, транспортування та зберігання харчових продуктів та створює загрозу їх псування.

Внаслідок неможливості підтримання необхідних умов охолодження виникає ризик втрати значних обсягів сировини та готової продукції. Відключення електроенергії також спричиняє повне припинення роботи технологічних ліній, включно з пакувальними комплексами та іншими системами, критичними для забезпечення виробничого циклу.

Додаткові ускладнення пов'язані з водопостачанням, адже низька санітарна та технологічна процедура потребує стабільної подачі води [2, с. 35], яка часто залежить від електричних насосних станцій. Виробники, незважаючи на надзвичайні умови, зобов'язані забезпечувати дотримання встановлених стандартів безпеки, що означає неможливість подальшої реалізації продукції у випадках, коли порушено температурні режими або інші умови, критично важливі для збереження її якості та безпеки.

Для зменшення ризиків та забезпечення адаптивності до умов блекауту оператори ринку харчових продуктів застосовують комплекс технічних та організаційних заходів [3, с. 31]. До таких рішень належить використання генераторів та альтернативних джерел енергії, зокрема дизельних, бензинових чи газових установок, що дозволяють підтримувати безперервне функціонування критично важливих етапів виробництва, включаючи холодильне обладнання.

Планування виробничих циклів здійснюється з урахуванням прогнозованих графіків відключень електроенергії, що дає змогу концентрувати енергоємні процеси на періоди стабільного енергопостачання [4, с. 226]. Паралельно впроваджується посилений контроль умов зберігання продукції, зокрема постійне відстеження температури в холодильниках та морозильних камерах за допомогою спеціалізованих термометрів, що забезпечує оцінку її безпеки.

У разі масових відключень електроенергії оператори ринку можуть тимчасово скорочувати обсяги виробництва та зберігання продукції для мінімізації втрат. Значну роль відіграють технології безперервного моніторингу, що дозволяють дистанційно контролювати температурні режими та стан обладнання навіть у періоди відсутності електропостачання. Водночас зберігається суворе дотримання санітарних норм,

включаючи гігієну персоналу та дезінфекцію робочих поверхонь, навіть за умов обмеженого водопостачання.

Фахівці харчових технологій наголошують, обов'язок операторів ринку харчових продуктів суворо дотримуватися чинного законодавства у сфері харчової безпеки, зокрема забезпечувати виконання гігієнічних вимог на всіх етапах виробництва та обігу продукції. Особлива увага приділяється підтриманню температурного режиму, який запобігає розмноженню мікроорганізмів та утворенню токсинів, гарантує безпечність і якість харчових продуктів.

Блекаут слід розглядати не лише як екстрену кризову ситуацію, а як потенційно природний елемент сучасної життя, що відображає глибоку технологічну залежність суспільства. У цьому контексті відключення електроенергії виступає катализатором для переосмислення виробничих, побутових та соціальних процесів, стимулюючи розвиток адаптивних стратегій та підвищення стійкості систем. Прийняття блекауту як закономірного явища дозволяє розглядати його не лише як загрозу, а й як можливість для вдосконалення організаційних підходів, впровадження резервних механізмів та технологічних рішень, що забезпечують безперервність функціонування критично важливих процесів.

Таким чином, інтеграція уявлень про блекаут як природну частину життєвого середовища сприяє формуванню більш гнучких, прогнозованих і безпечних моделей управління ризиками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Курепін В. М. Автоматизація системи управління ланцюжками поставок у плодоовочевому бізнесі. Сучасні підходи до вирощування, переробки і зберігання плодоовочевої продукції : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 57–59.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12153>
2. Іваненко В. С., Курепін В. М. Солоня вода у водогінних мережах міста – вихід з ситуації чи екологічна проблема. Екологічна і техногенна безпека. Охорона водного і повітряного басейнів. Утилізація відходів: матеріали міжнародної науково-технічної конференції. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2023. С. 32–36.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13842>
3. Іваненко В. С. Оптимізація асортименту плодоовочевої продукції в умовах кризи за допомогою штучного інтелекту. Сучасні підходи до вирощування, переробки і зберігання плодоовочевої продукції : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 30–32.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12135>
4. Іваненко В. С., Курепін В. М. Подолання кризових явищ у аграрній сфері за допомогою технології доповненої реальності. Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування : матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження професора Г.П. Жемели. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 224–226.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15512>